

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 3 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr.
a treia-oră 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăce Nr. 15.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază

Numeri singuratici à 5 cr. se vând în Sibiu: la librăria „Tipografiei”, societate pe acțiuni și la librăria L. Michaelis, strada Cisnădiei, 27. — În Alba-Iulia: la librăria Weisz Bernat la loterie.

Judecătoriiile cu jurați.

VI.

— Articol final. —

(top.) Să resumăm cele spuse până aici, ca să putem ajunge la concluziunile finale.

Instituțiunea judecătoriiilor cu jurați e bună, nobilă și frumoasă, și introducerea ei în patria noastră, deși se face cam târziu, trebuie să ne fie totuși binevenită.

E o cerință a vremii, un postulat al justiției moderne, ca la croirea judecărilor să se cheme la sfat și *inima*, nu numai *mintea*.

Cei mai buni criminaliști ai zilelor noastre sunt de acord în a recunoaște, că la comiterea faptelor punibile pot să coopereze împrejurările așa, ca fapta să devină — *inevitabilă*. Dar împrejurările acestea nu au nici o putere asupra minții judecătorului legat de literile legii. Pe el nu-l privește, nici împrejurările, nici isvorul din care s'a născut fapta, ci-l privește fapta însăși, în întregimea ei și în întreaga ei golătate.

Nu așa însă la jurați. Jurații nu sunt legați de literile legii. Jurații nu le impune paragraful. Nu legea, ci conștiința lor, vie și curată, le dictează cuvântul „*vinovat*” sau „*nevinovat*”.

De aceea, singura datorită a juraților este, să urmărească cu încordată atenție pertractarea judecătorească ce se desfășură în fața lor; să caute a înțelege ce s'a păcătuit și cum s'a păcătuit; să prindă în sbor toate momentele mai însemnate, din fasiunile martoriilor și din apărarea acusatului, fiindcă acestea sunt decizitoare pentru conștiința lor, și în consecință și pentru verdictul ce au să-l rostească.

Dat fiind deci, că nu cunoștința de legi, ci inima, conștiința juraților are să le dicteze acestora totdeauna verdictul: urmează dela sine, că cel chemat să-și spună verdictul asupra vinovăției sau nevinovăției semenului său, dator este să cunoască limba, datinile, moravurile, toate însușirile, bune și rele, ale semenului său, pentru-că numai așa poate să străbată în interiorul ascuns al ființei acestuia, ear' verdictul său numai așa poate să izvoarească din conștiință curată.

Forma în care sunt organizate judecătoriiile noastre cu jurați, fac însă lucrul acesta imposibil.

În părțile țerei, locuite de cetățeni *nemaghiari*, verdictele judecătoriiilor cu jurați, vor fi rostite din partea oamenilor cari n'au înțeles nimica din ceea ce s'a petrecut în fața lor; n'au înțeles decât numai acusa zdrobitoare a procurorului.

Asupra acusatului de naționalitate română, slovacă, sârbă, germană, nu vor fi chemați să croiască judecată oameni din neamul său, cari îi cunosc însușirile și înclinările, spre bine și spre rău, — pentru-că pe acestia legea îi eschide dela dreptul de a pute fi și ei jurați, — ci niște oameni lui cu totul străini, cari nu-i înțeleg nici măcar limba în care se apără.

O astfel de sentință judecătorească apoi nu poate să fie isvorită din inimă, din conștiință curată.

Se va zice, că legea s'a îngrijit ca să fie un translator la îndemână, care să facă pe mijlocitorul. Dar' asupra juratului nu traducerea, de multe ori mană și întorochiată, ci *originalul* are să influențeze. Juratul are să-și câștige impresiunile din *primul isvor*.

De multe ori un singur cuvânt, ba chiar și numai *pronunțarea cuvântului* e decizitoare pentru impresiunea juratului conștient și nepreocupat. Și e imposibil ca translatorul să *redes* fidei acest cuvânt, cum peste tot imposibil este, ca translatorul să traducă iute și bine tot ce se petrece în fața juraților și tot ce se vorbește în decursul pertractării, într-o limbă neînțeleasă de jurați.

Selecțiunea și condiționarea cunoașterii limbei maghiare formează deci partea rea a legii noastre despre organizarea judecătoriiilor cu jurați; și această mancată a legii va fi observată negreșit și din partea organelor puterii de stat, însărcinate cu executarea ei, chiar în decursul executării, și va face ca, mai curând sau mai târziu, legea să fie modificată. Pentru-că e vorba de *justiția țerei*; ear' justiția cere, ca *dreptul și dreptatea* să nu fie împărțite cu două măsuri, ci în mod egal și deopotrivă binefăcător pentru toți cetățenii, fără deosebire de limbă.

Sibiu, 24 Nov. n.

Consecvent. Cu ocaziunea audiențelor avute la palat, energicul *primar al Vienei, Dr. Lueger*, a declarat în fața Monarhului, că partidul său nu poate vota pactul cu Ungaria, din motive politice, și de aceea trebuie să facă opoziție și în viitorul iregular pact. Ear' Monarhul i-ar fi zis: „*Bine; faceți opoziție, dar' nu faceți obstrucție!*” Ceea ce denotă două lucruri: că *Dr. Lueger* și partizanii săi sunt consecvenți în politică, și că cercurile înalte se tem de o nouă izbucnire a obstrucției în *reichsrath*.

Quota. Resultatul îmbucurător al ultimelor pertractări, purtate între cele două comisii cuotiste, a fost comunicat imediat pe cale telegrafică, Monarhului la Viena. M. Sa a mulțumit, tot prin fir telegrafic, ambilor miniștri-prezidenți pentru silințele ce și-au dat să reguleze odată definitiv această chestie, care de trei ani stă pusă neîntre rupt la ordinea zilei.

După ploaie. Până nu se știe ce va fi cu *quota* și ce va fi cu pactul, *Ungurii noștri* erau mici de tot, încă abia se mai vedeau pe orizontul politic. Acuma însă, când se văd puși de nou la adăpost, încep să scoată capetele de sub stria și să facă gură. Astfel *cetățenii independenți din capitală* au hotărât să *fină Duminecă o întrunire de protestare în contra urcării cuotei*; și vor face pașii de lipsă ca în febra întreagă să se *fină astfel de întruniri de protestare*. Noa, că s'are minunați patrioții noștri. Se trezese toamă — după ploaie.

Din parlament. În ședința de ieri, Joi, a dieiei maghiare, s'a cetit respectul regal, referitor la convocarea delegațiilor și s'a pus alegerea delegațiilor pe *Luni* la ordinea zilei. Ministrul de honozi, baronul *Fejérváry*, a prezentat apoi un proiect de lege despre *recrutările anului ce vine*, ear' prim ministrul *Széll* a prezentat raportul comisiei pentru *quota*, cu toate actele referitoare la *quota*, cerând ca raportul să fie predat comisiei financiare. *Kossuth* propune să treacă raportul la secțiuni. *Széll* se scoală să răspundă, ear' *kossuthiștii* fac sgomot și-l împiedică să vorbească. În fine ajunge la cuvânt și combate energic pe *Kossuth*. Mai vorbește *Komjathy* pentru propunerea lui *Kossuth*, după-ce casa primește propunerea guvernului, ca raportul despre stabilirea cuotei să treacă la comisiunea financiară. Și după o muncă atât de *obositoare*, dieta a luat de nou vacanță până — *Luni*.

Reforme în justiție. Se scrie din București, că mai mulți deputați din camera română vor propune o lege, prin care statul să fie făcut responsabil pentru pierderile cauzate persoanei lipsite pe nedrept de libertate. Deasemenea se va prezenta camerei române un proiect de lege din inițiativă parlamentară, prin care se stabilește că acusatul va fi asistat de apărătorul său în tot timpul instrucțiunii; ear' când acusatul nu va avea apărător, i-se va numi unul din oficiu, cu obligațiunea de a-l apăra și înaintea curții cu jurați sau a tribunalelor.

Frumoase și laudabile reforme.

Din Blaj.

Cuvântarea Metropolitului

la deschiderea sinodului arhiepiscopescan.

„Christos este pacea noastră, care a făcut amândouă una!”
S. Paul către *Efesenii* II. 14.

Cu căldura iubirii adevărate vă salut, fraților mult doriți, că ați ascultat glasul celui ce v'a chemat la această venerandă metropolie; bine ați venit, fraților, prea onorați protopopi ai acestei alme arhiepiscopice, cari după direcțiunea voastră importantă priveghiați peste ținuturile concretizate griji voastre. Mă bucur de prezența voastră, fraților onorați, pe cari încrederea clerului v'a trimis încoace. Cunoștința persoanelor, a ținuturilor și a treburilor este lauda fiește-cărui dintre frații voastre; experiența în decursul serviciului îndelungat câștigată din atingere nemijlocită este de mare folos în toți ramii guvernului sacru. Ne este prețioasă în deslegarea postulatelor adese torturoase ale administrației eclesiastice: ear' la sfatul despre lipsele acum înțelitoare ne este de neapărată trebuință.

Înainte însă de ce ne-am apuca a pertracta obiectele în conțelegere cu Prea Veneratul capitol al bisericii catedrale metropolitane, statorite a se supune deliberațiunii acestui sinod arhiepiscopescan: dați-mi voe, ca din prilejul acesta, când intrăm în timpul iubilor de 200 ani dela reînnoirea Românilor din Ardeal în sinul sfintei biserici catolice și apostolice a Romei, prin unirea bisericească încheiată amăsurat decretelor s. sinod ecumenic al Florenței, să vă rog, ca clerul și poporul într'un cuget, cu aceeași însuflețire să ne închinăm proriei dumnezeiești și din umilința inimii pline de recunoștință, să „mărturisim harul Domnului, să vestim îndurarea și să nu ascundem facerea lui de bine”. (Sf Sofroniu, patriarhul Ierusalimului, rugăciunea la Botezul Domnului).

Antecesorului *Atanasie I.*, cel de glorioasă amintire, Domnul i'a inspirat sfatul mare, ca să îndrepte luntrea bisericii românești spre limanul de scăpare și să o așeze sub scutul sfintei biserici apostolice a Romei.

Aceluiași mare arhieru fu dată fericirea de a reînoda legătura împărțirii bisericești și aceasta *neamului românesc i-se făcuse isvor nesecat de cultură, prin care el devenise „poporul înnoirii, ca să vestească bunătățile celui ce l'a chemat pe el dintru întuneric la luminata sa lumină”*. (Sf. Petru II. 9).

Următorii lui ca niște apostoli adevărați consideră biserica aceasta întru sfințenie și dreptate, și unii dintre dinșii după greutatea chemării lor „puțin fiind pedepșiți, cu mari faceri de bine s'au dăruit. Că D-zeu i'au ispitit pe dinșii, și i'au aflat Lui-și vrednici. Ca aurl în topitoare i'au lămurit pe ei și ca o jertfă de ardere întreagă i'a primit”. (Înțelepciunea lui Solomon III. 5).

Între acele primejdii de tot felul scos-a Domnul cu mână tare și cu braț înalt biserica aceasta peste două veacuri întregi până în zilele noastre: **Rogu-vă să nu ne îndoiim de viitorul ei**, „că înaintea feței oamenilor de vom și lua munci, nădejdea noastră este *plină de nemurire*, că va împărăți întru noi Domnul în veci”. (Înț. lui Solomon III. 4 și 8).

Armonia acestei așteptări fericite ne sunt meritele antecesorilor, credința și pietatea strămoșilor și a părinților noștri, cari ne lăsară ca o moștenire sacră biserica aceasta cu așezămintele ei canonice, sub cari scutindu-ne se aflăm mântuire. Memoria lor să fie binecuvântată în veci!

Fraților! „Christos este pacea noastră, care a făcut amândouă una, păretele cel din mijloc al zidului l'a sfărmat, vrăjba în trupul său, legea poruncilor cu dogmele stricând. El venind a

binevestit pace vouă celor de departe și celor de aproape. Că printr'insul avem amândoi din apropierea într'un spirit către Tatăl”. (Efes. II. 14, 17, 18).

Cei-ce nădăjduesc spre dînsul, vor înțelege adevărul, și credincioșii în dragoste vor petrece cu Domnul. (Înț. lui Solomon III. 9).

Într'aceasta se ivește tăria bisericii, că învățătorul nostru cel d-zeesc prin domnia cea naturală și neapărată, cu care adevărul răpește inima după mîntea luminată, va dobândi dela ai săi toate acelea, cari, fie ca urmări ale învățăturii, adevărat îmbrățișate, fie ca cunvenite direcțiuni, ce o deprinde față de mulțimea credincioșilor, va afla de bine a le impune lor.

Biserica lui Christos ca învățătoare cu misiune legitimă și ca autoritate înzestrată cu putere de sus, este tipul cel mai perfect de asociațiune spirituală, și toate diromațiunile ei particulare au parte din eficacia și suavitățile ei.

Într'această societate spirituală domnia, sau superioritatea practică isvorește dela adevăr, de aceea dînsa, preponderanța socială caută să o creadă acelor, cari sunt mai destoinici a cunoaște și a propune adevărul.

Și fiindcă voința omului din fire este plecată spre adevăr, ca spre binele minții, domnia adevărului este naturală și drept aceea suavă de oare-ce ceea-ce este natural nu este violent, deci suavitățile este caracteristica guvernului spiritual. Persoanele întru cari se concentrează domnia spirituală nu pot să-și peardă influența decât dacă se vor adevări abătuți dela chemare. Împărăția spirituală este împărăția adevărului și a dreptului: de aceea *pornirea asupra adevărului este ruină necesară societății de felul acesta și a autorității ei*.

Cei-ce nădăjduesc spre Domnul vor înțelege adevărul și credincioșii în dragoste vor petrece cu dînsul, că dar și milă o intru cuvioșii lui și cercetare intru aleșii lui. Într'aceasta cunoaștem un alt isvor al tăriei bisericii, că închinăciunea naturală pleacă pe om să-și agonisească adăpost statornic de dorul îndemărilor împreunate cu acela; și din îndurarea lui Dumnezeu, partea precumpănitoare a credincioșilor noștri se bucură de proprietăți stabile, făcând parte din societatea agricolă, care este cea mai naturală în starea prezentă a omului, de aceea este și cea mai stabilă și mai cu de-adsinsul rinduită spre a desvolta perfecționarea omului atât fizică cât și morală.

Aci vedem întâlnindu-se pe cât se poate tăria unității sociale și a autorității ei independenta singuraticilor, ear' proprietarii singur dela forța și unitatea socială pot spera garanția sigură a averilor private, ear' aceste proprietăți împuținează lipsele, adică isvoarele dependenței. De aci vedem, că agricultura în aceeași măsură spriginește virtutea casnică și cea socială, viețea cumpătată, lucrul neobosit, onestitatea năruvurilor; legătura socială sinceră fac onoare vieții casnice; comerțul cinstit, virtutea militară, administrațiunea înțeleaptă susțin reputațiunea publică. (*Talparelli*: „Drito naturale”, p. II. c. 9).

Dacă biserica stăpânește averi spre a le rindui la scopurile ei, este lîmpede, că dînsa este îndreptățită a le și administra. De băgăm însă bine seama, că dacă biserica poate regula și pe proprietarii în folosința domeniului lor, obligându-i să concurgă spre binele comun, aceste imposite au să fie legitime deplin după necesitate adevărată, au să fie repartizate și scoase după stricta dreptate și impendate numai spre scopurile preliminate în formă legală. Ear' ce privește fundațiunile pii, venitele acelor stau sub normele statorite și acceptate ale piilor fundatori. În urmă știm, că averile bisericilor singuraticie au să servească scopurilor acelorai biserici. Și se caută aceasta între ispravnicii, ca să se afle cineva credincios”. (I. Corint. IV. 2).

Tăria bisericii se mai cunoaște și din dreptatea așezămintelor și din execuțiunea neșovăitoare a prescrierilor canonice. Înțeleptele întocmiri și dreptele prescrie ale legislațiunii canonice le recunoaște știința, care alături de dreptul roman susține la universități și catedra dreptului bisericesc.

Eară execuțiunea atîrnă dela forța socială, care este mai impunătoare unde în mai mare măsură este una autoritatea și nu poate căde în deșert rugăciunea: „Părinte sfinte, păzește-i pe ei în numele tău, pe care i'ai dat mie, ca să fie una precum și noi”. (Ioan XVII. 11).

Esecuțiunea atîrnă și dela activitate și sub amenințarea sorței smochinului sîntem îndatorați să aducem fructe de dreptate; se mai recere și constanță, *că nu ni-se cade să fim „trestie clătită de vînt”* (Luca VII. 24), ca nu cumva să ni-se zică și nouă: „nimenea punînd mîna sa pe plug și căutînd îndrîet, este îndreptat întru împărăția lui D-zeu”. (Luca IX. 62).

Fericita speranță, că va împărăți întru noi Domnul în veci, să ve îndemne, fraților, ca cei-ce sînteți puși pîndași în viaa D-lui Savaot a stăru din puteri, ca cei-ce nădăjduesc spre Domnul să înțeleagă adevărul și credincioșii în dragoste să petreacă cu dînsul; în rapoartele felurite, ce ni-se propun, vedeți ca într'o oglindă statul treburilor noastre și aflînd cele-ce se pretind, după lipsele de acum, veți satori cele oportune, ca darul și mila să se coboare peste cuvioșii Domnului, și cercetare peste aleșii lui.

Christos în mijlocul nostru este și va fi!

Ședința sinodului arhiepiscopescan al Alba-Iuliei și Făgărașului convocat pe 22/10 Noemvrie 1899, cu aceasta în numele Tatălui și al Fiului și al Spiritului Sfânt o declar de deschisă.

„Prăbușirea Austriei și reconstruirea ei”.

I.

(*) De când conflictele de naționalitate din Austria au atins estremul, ear' vigoarea și lupta naționalităților negermane a pus capăt odioasei eghemonii germane, fostii depositari ai acesteia au început a se deda tot mai pe față visurilor și uneltilor pangermaniste. Astăzi *pangermanismul* este atât de înrădăcinat în unele pătri ale Germanilor austriaci, încât există chiar un partid parlamentar (Schönerer-Wolff), care s'a făcut apostolul manifest al ideilor germane irredentiste, ear' masele germane din Austria simpatisează fără jenă cu aceste idei. Demonstrațiile pangermane aranjate în Austria și chiar în Germania pe vremea guvernului contelei Baden, au oferit probe elocvente despre sentimentele antidinastice și anti-austriace ale Germanilor austriaci ziși naționaliști.

Cercurile politice conducătoare din Burg-ul dela Viena s'au înspăimîntat mult de aceste agitații pangermaniste, și obicinuite cu tradiționalele remedii paliative, au crezut că le vor înăbuși — dacă vor retrace ordonanțele în chestia de limbă, special favoritoare Cehilor. Urmările imediate au dovedit căd de amarnic s'au înșelat politicianii din Burg. Nemții, căror li-se oferă un deget, pretind acum mîna întreagă — restaurarea eghemoniei lor. Și nu înțeală să agite ideea pangermană...

Pentru noi Români, pangermanismul este o primejdie egală cu panslavismul. Și unul și altul reprezintă dușmanul năzuințelor noastre naționale, după-cum și maghiarizarea, fiind pangermanism, dușmănește pe moarte individualitatea noastră etnică.

Rezonul politic serios ne îndeamnă să ne interesăm și de pangermanism, să ne dăm seamă de pericolele lui pentru noi, să-l urmărim în manifestațiile

lui, în fine să semnalăm ori-ce moment nou care vedește propaganda pangermanistă în monarchia noastră.

Aceste sunt cuvintele pentru cari vrem să ne ocupăm de o broșură pangermanistă foarte interesantă, care a apărut de curând la München, în editura celebră a lui Lehmann, unde s'a publicat și cunoscutul studiu politic de valoare „Das magyarische Ungarn und der Dreibund”.

Broșura în chestie poartă titlul senzațional și caracteristic: „Oesterreichs Zusammenbruch und Wiederaufbau”, — adică „Prăbușirea Austriei și reconstruirea ei.”

Autorul se ascunde sub masca anonimității; în urmare ar pute fi bănuț drept un bărbat politic mai de seamă, care din prudență nu semnează îndrăznețele teorii.

Scopul limpede și categoric al broșurei este propaganda pangermanistă, atât în Germania, cât și în Austria. În sușii autorului mărturisesc intenția asta, spunând că „renunță la ori-ce ilustrări și documentări și se restrânge la așezări, proiecte și pretensiuni”.

Și fiindcă ideile și teoriile depuse în broșură aproape rapsodice sunt foarte caracteristice, aruncând o lumină stranie asupra viitorului monarchiei noastre, ear' însăși broșura e actuală în privirea situației de acum a imperiului, — vom spiciu din ea mai multe mănunchiuri, rezervându-ne comentarea și critica pentru un articol special, după-ce vom fi resumat fidel cuprinsul broșurei.

Autorul constată d'a capo și scurt tesa din care desvoaltă el propaganda pangermanistă: „monarchia austro-ungară se află în preajma prăbușirii”.

„Cauzele sunt multe; în prima linie poartă răspunderea dinastia, oligarhia, familiilor domnitoare în stat, erezii și anomalii devenite rezonanțe de stat. Dacă monarchia și-a menținut până azi aparenta-i vieță, ea are s'o mulțumească pacienței cetățenilor ei germani, armatei și alianței cu statul german. Dar' această paciență e pe sfirșite. Chiar și razimul de fer al armatei e gata să se frângă. Și alianța cu Austria slavă devine pentru imperiul german o nesuferită convenție a leului!”

„Cu siguranță, repentina prăbușire a monarchiei dela Dunăre nu-i un eveniment imbecil pentru imperiul german, care n'a terminat până acum construirea sa interioară. Dar' diplomației germane nu-i va reuși se amine pe o vîrstă de om prăbușirea aceasta. Ea va trebui să fie mulțumită dacă militărește și prin alianțe cu alte puteri va pregăti suficient imperiul german și dacă va putea determina întrarea evenimentului la un termen potrivit.”

„Atunci, o continuare a războiului dela 1866 va fi inevitabilă. Pentru-că, în fine țările de lângă Dunăre trebuie să fie deslegate de sub blăstemul anomaliei. Trebuie să se rupă definitiv cu trecutul, din punctul de vedere al dreptului public. Războiul este cea mai bună temelie pentru crearea unor nouă forme de stat...”

*) S'a vorbit despre ea și în numărul 21 al „Tribunei”, anul c.

În chipul acesta stabilește autorul prăbușirea monarchiei noastre, cu siguranță și cu convingerea cu care ai constata un axiom din cele mai elementare. Pe urmă (aici încep ideile cele mai pangermanice) *monarchia noastră va trebui reconstruită, însă aceasta se poate numai pe baze germane* — opinează autorul.

„Austria semigermană trebuie să devină un membru complet german al noului imperiu al poporului german”.

„Ceea-ce a reușit la început numai pe jumătate dinastiei de Habsburg și pe urmă a falimentat cu totul, adică germanizarea țărilor aparținătoare mai înainte confederației germane, aceasta trebuie și pot s'o realizeze definitiv Hohenzollernii în alianță cu celelalte familii domnitoare germane”.

În special de relevat sunt următoarele mărturisiri de propagandă pangermană:

„Dar' înainte de toate se cere, ca poporul german în imperiu și în Austria să fie împrietenit și convins în scurtul timp ce mai e disponibil de faptul, că urmarea operei părinților noștri din timpul dela 800 până la 1400 e necesară și posibilă. Dela faptul, că reconstruirea Austriei se face pe baze germane ori cehe, depinde nu numai prosperarea acestor țări, ci și existența mai departe a poporului german, în viitoarele secole, între masele rusești ale estului și între cele anglosaxone ale vestului.”

Dela aceasta va fi condiționat caracterul Europei de mijloc și implicit al întregii Europe în proximele secole. Se tratează de o chestie de viață pentru poporul german într'un sens mult mai înalt decât la 1864 cu ocazia cuceririi nouelor frontiere de nord și la 1870 cu reșezarea frontierelor vogheze. Și de aceea e vrednică o luptă pe moarte pe viață.

„Din aceste motive țelul născut nu poate fi nici o anomalie. Țelul trebuie să fie constituirea în stat a teritoriului de limbă germană din Europa de mijloc și câștigarea drumului la Marea-adriatică.”

Gimnasiul din Brad.

„Telegraful Român” pune în discuție chestia completării gimnasiului gr-or. român din Brad, și în numărul ultim scrie referitor la această chestie arzoare următoarele:

„Gimnasiul din Brad, comitatul Zarand, e gimnasiu național român de legea gr-or.; el e gimnasiu mare de opt clase și se bucură de toate drepturile și prerogativele unui gimnasiu public de stat.”

Acesta este §. 1 din statutul pentru gimnasiul public gr-or. român din Brad și statutul acesta constă din 53 §§-i, s'a primit în sesiunea comisiei școlare a comitatului Zarand, ținută în Baia-de-Criș la 8 Februarie 1869 și s'a aprobat de guvernul țării prin rezoluțiunea prealabilă de ditto Buda, 14 Iulie 1869 sub nr. 11.387, ce poartă semnătura nemuritorului br. Eötvös József.

S'a deschis acest gimnasiu la anul școlar 1869/70, deodată cu I. și II. clasă gimnasială, înscriindu-se în I. clasă 25, ear' în a II-a clasă 28 școlari.

S'a împlinit deci 30 de ani, de când s'a deschis acest gimnasiu și nici până astăzi nu s'a putut completa la 8 clase, căci și astăzi constă numai din 4 clase gimnasiale inferioare, neputându-se deschide și celelalte 4 clase gimnasiale superioare din cauza mijloacelor insuficiente materiale!

Așadar în 3 decenii n'am fost noi Români în stare să putem completa la 8 clase acest focal de știință, merit să reverse razele sale binefăcătoare între cei mai aleși fii ai națiunii noastre. Ideile umanitare în părțile acelea au înlocuit mai întâi, încă înainte de a fi buclamate și în alte părți. Cuvintele de egalitate, libertate și fraternitate din culta France de azi și mai târziu după o jumătate de secol, au nu tot în părțile acelea au fost cultivate cu mai mare zel pentru recăștigarea deplinei noastre libertăți?

S'a aflat după alți douăzeci de ani alți fii aleși ai națiunii noastre, oameni înflăcărați și cu iubire de neam, și conduși de mersul vremii au jertfit muncă și bani și au pus baza institutului de creștere și învățământ în centrul acelei părți a națiunii, din care atâți fii nemuritori numărăm.

Și până azi nu s'a aflat bărbatul providențial, care să iee cauza acestui gimnasiu în mână, nu s'a aflat corporațiune, nu s'a aflat nime, care să sară întru ajutorul acestui gimnasiu, ca să-i dea mijloacele necesare materiale pentru de a-și pute deschide toate 8 clasele.

Au trecut deci 30 de ani, în decursul cărora gimnasiul nostru din Brad se luptă în continuu cu neajunsuri și astfel vegetează cu cele 4 clase gimnasiale, și noi am trecut la ordinea zilei peste această chestiune de prima ordine care ar trebui să ne preocupe națiunea, căci fără cultură nu poate fi progres.

Chiar și numai iocana acestui gimnasiu caracterizează de minune starea deplorabilă a vieții noastre publice din acesti 30 de ani din urmă.

După recăștigarea drepturilor noastre, după adierea vîntului de libertate din anii șezeci, cu câtă insuficiență s'a apucat bărbaii noștri cu adevărată iubire de neam să muncească pe toate terenele!

Și deodată am intrat în totală pasivitate. În decursul acestor 30 de ani de adevărată pasivitate pe toate terenele, nu numai că n'au câștigat nimica, dar' perdem și din aceea ce ne-au câștigat antelupătorii noștri.

Și de vom mai sta așa, vom perde și gimnasiul din Brad, al cărui drept de publicitate l'au eluat fiii fostului comitat al Zarandului.

Avem deci un drept câștigat și garantat, și am văzut în timpul mai nou cât s'au luptat Carag-Severinienii și Arădani, ca să poată deschide câte un gimnasiu, dar' în era aceasta a pasivității nu le-a succes, deși mijloacele materiale le au: de ce se nu s'arim deci cu toți întru ajutorul gimnasiului din Brad, care e situat într'un curat românesc și gravitează atât spre Transilvania, cât și spre Ungaria.

În toată metropolia noastră avem un singur gimnasiu complet confesional greco-oriental, gimnasiul din Brașov și e o rușine, ca 3 eparchii să nu poată completa în decurs de 30 de ani un al doilea gimnasiu. Aci numai de câștigarea mijloacelor bănești mai este vorba, căci dreptul de a-l completa e garantat, și tineri cu pregătiri încă avem acum, încât rămân neangajați, de oare-ce gimnasiul din Brașov dispune de puteri și escelente și tinere, încât corpul profesoral acolo e complet pentru timp îndelungat spre mândria și bucuria noastră.

În fine a sosit momentul decisiv; Andrejew a împrumutat cincizeci de ruble și a călătorit în capitală la pertractarea cauzei înaintea curții cu jurați.

Pertractarea a durat o săptămână întreagă. În acest timp Andrejew, după-cum se cuvine unui nevinovat, a ascultat din fir în per tot, serios și plin de gravitate, și la adecă nu a înțeles nimic. Dispozițiunea sufletească îi era foarte agitată. Era furios, că atât de mult l'au ținut în fața legii, că apărătorul său nu voia să-l înțeleagă și nu a vorbit așa cum ar fi trebuit să vorbească. Jurații abia de dădeau atențiune fasciilor lui, numai tot a treia zi îl provocau și îi puneau astfel de întrebări, cât pentru răspunsurile lui date la aceea publicul îl rida. Ear' când în o vorbire mai lungă a vorbit despre speșele și pierderile lui, ba a declarat chiar că va pretinde pe calea legii despăgubire, apărătorul a făcut o observare lui neînțeleasă, publicul a început din nou să rida, ear' presidentul i-a strigat, că toate astea n'au loc acolo. În vorbirea finală Andrejew earși nu a spus ceea-ce apărătorul îl învățase, ci de tot altceva, ce și a treia-oară a pus publicul pe ris.

După-ce a vorbit procurorul, apărătorii și acușajii, presidentul a formulat juraților întrebările. Jurații au eșit din sală, apoi nu peste mult au intrat earși. — Unul dintre ei a citit rezultatul votului lor, la ce tribunalul a enunțat sentința. Toate acestea i-se păreau lui Andrejew ca-și cum le-ar fi visând. Cel puțin nu era în curat cu lucrurile

Representanța gimnasiului din Brad, sinoadele protopopești din tractele Brad și Hălmașiu în diferite rânduri s'au adresat cu rugări către sinoadele eparchiale pentru ajutoare, dar' lucru de neînțeles, au fost master tractați până acuma și nici dint'o parte nu s'a aflat modalitatea, cum s'ar pute ajutoare acest al II-lea gimnasiu al nostru. Credem însă, că nu mai putem negliga o afacere atât de momentuoasă și proximal nostru congres bisericesc, ai cărui deputați tocmai acum se aleg, va lua cauza la desbateri și va privi afacerea gimnasiului din Brad de o chestiune urgentă, și care nu mai poate suferi aminare.

Afară de aceasta vedem, că și între singuratici se află între Români încă inimă marinimoasă, care jertfesc cu imbelșugare pentru scopuri mărețe și credem, că se vor afla și de aceia, care vor înțelege și vor aprecia mai întâi importanța unui gimnasiu și se vor face nemuritori, s'arind întru ajutorul gimnasiului din Brad, al cărui caracter și calitate o normează §. 4 din statutul său astfel:

„Limba prelegerilor și a instrucțiunii peste tot, precum și a afacerilor și corespondențelor, atât în lăuntru, cât și în afară, ce se referă la gimnasiu sau la averea lui, — e limba română.”

Revistă esternă.

Războiul în Africa-sudică.

În Natal.

Soartea Ladysmith-ului nici acum nu e cunoscută. Se dă însă de sigură știre, că grosul armatei Burilor înaintea spre Pietermaritzburg, capitala Natalului. În calea acestei armii nu se află decât o singură pedecă, Estcourt. Aici însă se află o garnisoană de abia 2—3 mii de soldați, care nu va pute rezista mult. Se vede, că Estcourt este deja impresurat de Buri, de oare-ce o depeșă din 22 l. c. anunță din D'Urban, că comunicația cu Estcourt este întreruptă.

Burii deci au câștigat teren în Natal, și deja în districtele ocupate Helpmakaar și Umsinga au instituit de jude un Olandez din Natal, care aduce sentențe pe baza legilor din Transvaal. Totodată ei au provocat pe coloniștii germani din districtul Greytown să depună jurământ de fidelitate Transvaalului, ceea-ce însă acestia au denegat.

La vest și în Cap.

În partea vestică este în prospect o luptă mai mare între Burii de aici și trupele lordului Methuen. Lordul are misiunea să vie în ajutorul orașului Kimberley și să alunge pe Burii, cari îl țin impresurat. Methuen a înaintat înspre Kimberley până la Orange-River, lângă riul Orange. Dincolo de riul în apropiere, la Belmont se află o oaste considerabilă de-a Burilor, care zilnic primește ajutoare din statul Orange.

În țara Cap se ivesc mișcări îngrijitoare pentru Englezi. Agenția Reuters are informație, că dintre Africanderi mulți se alătură la Buri. Se crede, că invasiunea Burilor în Cap va servi de indemn Negrilor de a se alia cu Burii și a se răscula contra dominației engleze.

O depeșă din Londra anunță, că prim-ministrul din Cap, Schreiner, la însărcinarea guvernului Millner a inițiat tratări de pace cu presidentul din Orange, Steijn.

Prietinie anglo-saxonă.

La banchetul camerei comerciale din New-York, Whithelaw-Reid vorbind într'un

ce se potrecură înaintea ochilor lui. Apoi ca-și cum ar fi răsărit din pământ, au venit panduri înarmați și au luat în mijlocul lor pe osândiții. Lui Andrejew i-au demandat să se scoale și să meargă cu ei.

Acum s'a trezit la conștiință, că e osândit și-l duc în închisoare. De mirat, că nu s'a uimit de aceasta nimic și nici nu s'a spăriat.

Nu mă vor lăsa să mai merg la hotel, unde îmi luasem cuartir, — acesta i-a fost primul și aproape unicul cuget. Și în pultul mesei mai sînt trei ruble și un pachet de țea încă nedesfăcut.

Toată noaptea ce a petrecut-o în temnița poliției, nu i-a închis de loc ochii, ci necontenit se gîndia la cele trei ruble și la țea. Dimineața i-s'a dat porunca să se îmbrace și să meargă unde îl vor conduce doi panduri, cari cu baionetele pe puscă l'au luat între ei. Stradele orașului nu i-s'au părut nici-când așa lungi ca acum. Pe trotore nu-i era permis să meargă, ci pe mijlocul străzii, prin zăpada imăloasă, pornită spre topire. Găloșii și-i'a uitat ori la hotel, ori la tribunal, și acum picioarele îi amurțiseră de frig.

Nu mai acum a aflat Andrejew, că e osândit la eșil pe viață în guvernamentul Tobolsk. Nici de asta nu s'a înspăimântat și nu s'a mirat. Din oare-care motiv inesplicabil credea, că asta nu e încă osândă periculoasă și va fi modificată. În închisoare aștepta zi de zi cu tot mai mare impaciție decisiunea finală. Numai după o jumătate de an, când nevastă-sa și fiul său Wasili

toast despre raporturile dintre Britania-mare și Statele-Unite, a zis, că cele trei puteri: Anglia, Statele-Unite și Germania sînt menite a trăi în pace. Toate trei puterile sînt avise una la alta din punct de vedere comercial și au interese comune în Orient.

Cronica zilei.

Sibiu, 24 Nov. n.

Memento. 25 Noembrie: Convenirea socială, împreună cu dans, a tinerimii române din Sibiu, în sala casei internaționale. — Plugarii și meseriași români din Lugoj, petrecere cu joc la hotel „Concordia”.

26 Noembrie: Teatrul în Panciova în favoarea noii parohii gr-or a Românilor despartii de biserica sîrbescă.

28 Noembrie: Reun. inv. gr.-cat. despărț. Pogăceaua, adun. gen. în Sângiorgiul-de-Oâmpie.

30 Noembrie: Reuniunea învățătorilor din dieșsa Caransebeș, desp. Oravița, adunare generală în Oravița-montană.

Ziua de Sîn-Mihailu, ca zi onomastică a Esceleței Sale episcopul Mihail Panel din Oradea-mare credincioșii gr.-cat din Pociu (Bihor) au sîrbat-o prin o frumoasă manifestațiune de dragoste și venerațiune față de arhieru. Elevii școlari, curatorimea și întreg poporul, s'au adunat în spațioasă sală a școalei, unde capelanul Ioan Crișanu a explicat poporului însemnătatea zilei și scopul intrunii; învățătorul Ioan Mureșan a rostit o schiță biografică a sîrbătoritului, ear' Petru Carđos a ținut prelegere istorică poporală despre descendența Românilor, la finea căreia a accentuat meritele episcopului Pavel pentru neam și biserică. Au urmat jocuri naționale și declamațiuni de poezii ocașionale, durând petrecerea până seara, când între entusiaste aclamațiuni la adresa episcopului s'a încheiat prin un discurs al capelanului Crișanu.

La congresul național-bisericesc sînt aleși deputați mireni din arhidieceză: Parteniu Cosma, Dr. Liviu Lemény, Ioan Preda, Mihail Cîrlea, Dr. Ioan Mihu, Ambrosiu Bărsan, Petru Pișos, Dr. Vasile Preda, Dr. D. P. Barcianu, Dr. Iosif Gall, Dr. Ioan Farkas, Dr. Ilie Cristea, Dr. Nicolae Vecerdea, Virgil Onițu, Dr. Iancu Meșian, Ioan Lengher, Ioan cav. Pușcariu, Dr. Ioan Șenchea, D. Compa.

Palat episcopesc în Buda. Episcopul sîrbesc de Buda, Lucian Bogdanovici, a clădit pe spesele bogatelor fonduri eparchiale un grandios palat episcopesc pe malul Dunărei, cu fronturi spre trei strade. În mezzanin sînt locuri de birou, etajul prim e aranjat ca locuință a episcopului și apartamente rezervate pentru patriarhul. Etajul II. și III., este aranjat pentru locuințe private.

Director al bibliotecii universitare din Budapesta, în locul reșosutului Alexandru Szilágyi, M. Sa a numit pe Dr. Ferenczi Zoltán, directorul de până acum al bibliotecii universitare și al muzeului din Cluj.

Curs gratuit pentru lucrul de mână. Reuniunea școalelor de menaj din Budapesta a deschis un curs pentru lucrurile de mână, la care femeile și fetele sârăce din capitală vor primi gratuit instrucțiune necesară în toate ramurile lucrului de mână. Instrucțiunea se dă zilnic între orele 5—9 seara în localitățile reuniunii (str. Rottenbiller nr. 15). Pe lângă instrucțiune gratuită li-se dau gratis și reusitele și chiar și stofă, din care se-și coase lor și familiei lor haine.

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Defraudarea

de

— Antoniu Techeow. —

(Urmare și fine).

De acum începînd loviturile sorței urmau una după alta asupra lui Andrejew. Fiecare zi îi aducea surprinderi nouă. Între altele și judele de investigațiune l'a citat la sine și dela ascultarea la protocol Andrejew a eșit roșu ca racul și agitat.

— Ca-și-cînd ținî cuțitul la gătul cuiva, astfel se năpustea spre mine necontent, că de ce am subscris? Apoi, am subscris, și pace. Scrierile m'le-au adus în prăvălie și eu le-am subscris. Dar' nici nu știu ceti bine de pe scrisoare.

Au venit apoi persoane oficiale, cari cu față nepăsătoare au încauț prăvălia lui Andrejew, au sigilat și au luat la inventar toate lucrurile. Andrejew, care toate acestea le atribuia intrigei și nu se simțea vinovat, alerga din ușe în ușe prin birourile tribunalului și se plîngea. Ciasuri întregi aștepta în antișambre, concipia lungi petițiuni, se vătiera și se certa.

Procurorul și judele de investigațiune răspundeau indiferenți la plînsorile lui:

— Vină atunci când vei căpeta citare. Acum nu avem timp.

Celelalți funcționari i-au declarat pe scurt, că pe dinșii nu-i privește afacerea.

Secretarul, un om cult, care conform credinței lui Andrejew ar fi putut să-l ajute, dădea din umeri și-i răspundea:

— D-ta însuși ești vina la toate astea. Omul se nu fie bou...

Nelucrarea a doborât de tot pe Andrejew. Avea de gînd să meargă la tată-sau în moară, ca să ajute acolo, ori la frate-sau în orașul vecin, să deschidă acolo prăvălie de făină, dar' totuși nu s'a putut hotărî la nimic. Numai familia și-a trimis-o la tată-sau, el însuși a rămas pe loc.

Zilele treceau cu urît. Fără nevastă, fără copii și fără bani umbra Andrejew, bărbatul odinioară stimat, dela prieten la prieten, ca să bea și să mănăce și să asculte sfaturi. Dimineața și după amiază, ca să omoare timpul, mergea la biserică, unde ciasuri întregi tîndălea pe dinaintea sfinților icoane. Ruga nu se putea, ci numai se gîndea. Conștiința îi era curată și starea lui de acum nu putea s'o atribui altui-ce, decât neînțelegerii, ori greșelii în cauză. După a lui părere toate neozăurile-i proveniau de acolo, că judele de investigațiune, împreună cu celelalți funcționari, erau tineri și neesperți. În fața unui jude mai în vîrstă ar fi putut să spună totul ce-i zăcea la inimă și lucrurile s'ar fi îndreptat eară. Pe acest jude însă nu l'a înțeles, ear' acela nu l'a înțeles pe dînsul...

l'au cercetat, ca să-și iee dela el rămas bun, când în femeia îmbrăcată sârăcăcios și slăbită la față a recunoscut pe Elisafă Trosimowna, odinioară de mare autoritate, ear' pe fiul său în loc de uniforma studenților gimnasiști l'a văzut înaintea sa în o bluză veche ponosită și în pantaloni de pânză dură, — a început să priceapă, că s'a isprăvit cu el, că nimic în lume nu-i mai poate schimba soartea...

De pe față lui acuma dispărură prima-dată nepăsarea, păstrată sub durată investigațiune și în întreg timpul robiei, și a început să plîngă cu amar.

(t).

Originea doinelor.

— Credința poporului i țeran. —

Doi țărani discutau între ei asupra întrebării, că »de unde se arăduese (provin) horile» (doinel) ?

— Acelea le fac oamenii, apoi le învață unul dela altul, — zise unul.

— Ba nu de acolo se arăduese, frate! horile le fac fărâonii ceia ce s'au înecat în Marea-Roșie când au voit să ajungă pe Evrei, — li lumină celalalt.

— Ei acum sînt jumătate pești și jumătate oameni și toate horile ei le arăduese.

„Chimu”.

Regele Milan a asosit alaltăieri la Zemlin, de unde a plecat spre Oradea-mare spre a lua parte la vânătoarele din Bihor ale contelui Eugen Zichy.

Concursul bisericesc. Pentru întregirea posturilor de parohi în parohiile gr.-or. de cl. III: *Ampona*, *Cârna* (ppresb. Alba-Iulia), *Restoșnea* (ppresb. Reghin) și *Căldărele* cu filia Vălcăul-unguresc (ppresb. Cluj) în arhiepiscopie, este scris concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Patrioticii. De pe Câmpie ni-se scrie: Inteligența patriotică maghiaroidană din ținutul Săn-Mihail-de-Câmpie a aranjat o petrecere în folosul școalei de stat din comuna Săn-Mihail, la 10 a lunii curente. Petrecerea a fost cât se poate de rău cercetată, căci din vre-o 70—80 de familii invitate s'au prezentat abia vre-o 7 familii, întreg venitul cu suprasolviri cu tot a fost abia de 12 fl. Din neamul nostru a fost invitat numai preotul local, care e catechet al școalei, dar' acesta vându-și de afacerile sale a trimis prețul de intrare (destul de rău a făcut că a trimis și prețul de intrare. Red. »F. P.«) și nu s'a dus. Astfel Românii n'au fost afară de unul, *Rus* *Péter*, student absolut, fiul preotului gr.-cat. și mare proprietar Petru Rusu din *Chiciudu*. Acest tânăr crescut cu presură românească s'a făcut coadă la topor. Atât în comitetul aranjator, cât și la petrecere numai *Rus* *Péter* a fost Român, ear' acum aud că de nou e membru în comitetul aranjator la o petrecere patriotică în Lechința-săsească. Se vede, că neavând de lucru, se face »slugă la dărlugă«. Rușine se-i fie atât lui, cât și părintelui său, Petru Rusu, care îl lasă la astfel de lucruri. (»F. Poporului«).

Wie haist? Despre »frumos esemplu de patriotism« se raportează din Sătoraj-Ujehely foilor patriotice. Anume 73 familii jidane vor cere concesiune să-și maghiarizeze numele. Dacă spunem, că 11 dintre aceste familii »wie haist« încă nici nu sunt cetățeni ungari, pripășite fiind de prin Galiția, va înțelege fiecare stimulul acestui »frumos esemplu de patriotism«.

Cas rar. Medicul român Dr. *Ioan Comșa* din Szombatsgr (comitatul Bihor) examinând mai zilele trecute un pacient al său, o fată de 20 ani, a descoperit un rar cas. Inima bolnavei era de-a dreapta situată, splina de-a dreapta și ficatul de-a stânga. Asemenea și stomacul și intestinele au o situație inversă. Drul va demonstra cazul acesta mai multor societăți medicale.

Cadetul Gustav Weinhardt, dela școala de cadeți din Weinbisch, a fugit. Băiatul fusese dat la cadeți fără voea sa, anul prim l'a terminat cu succes bun, dar' cu vicia militară nu s'a putut obține și Duminecă eșind din casarmă nu s'a mai reîntors. Despre dispariția băiatului s'a dat avis telegrafic părinților în Fiume și poliției.

Monumentul lui Ioan Hunyadi. Între cele zece statue pe cari încă pe timpul cabinetului Bánffy M. Sa promisese a le ridica în Budapesta pe spesele căsetei sale private, este și a marelui căpitan Ioan Hunyadi. Precum se vede stește acum din Budapesta, formularul în miniatură a statuei lui Hunyadi e gata deja; comisia de supraveghere prin laude unanime l'a recomandat ministrului spre aprobare. Figura lui Hunyadi e așezată pe un pedestal simplu; pedestalul e format după un turn al cetății Hnedeoarei; prima latură a turnului e ornată cu emblema familiei Hunyadi. Pe acest pedestal stă Ioan Hunyadi în zeauă fidel imitată, mâile »și-l ține pe paloșul său puternic, privirile-i sunt îndreptate în depărtări, ca-și-cum ar sta de pază. Întregă concepțiunea monumentului, care tradează nemărginită liniște și demnitate, va fi de 7 metri înălțime, având a fi așezat în calea Albrecht, la cotitura de sub biserica lui Mathia.

Hymen. Sever S. Secula, șef de birou la arhivele statului în București, s'a fidiat cu d-soara *Cristina Loichija*, fiica notarului pensionat Marcu Loichija din Jebel.

Banii de cheltuială ai cadetilor. Un ordin al ministrului de războiu dispune, că elevii școalelor militare pe viitor au să capete de acasă bani de cheltuială numai în suma conceasă de acest ordin, anume cei din anul I. nu pot avea mai mult decât cel mult 6 fl. pe lună, cei din anul II. cel mult 8 fl., ear' cei din anul III. cel mult 12 fl. Acest ordin va cauza de sigur multă mâhnire cătănușelor cu părinți bogați, cari până acum erau dedate să joace pe domnul, prin cofetării și alte localuri — pentru băieți.

Venitul podului de catene. Marti s'a sârbat în Budapesta jubileul de 50 ani al podului de catene, fiind în ziua aceea gratuită trecerea pe el. Din prilejul jubileului direcțiunea podurilor statului a publicat un prospect despre circulațiunea și venitele podului dela clădirea lui până la ziua jubilară. Au trecut podul în cei 50 ani 443.514.264 persoane, 3.179.216 vite și 29.501.679 trăsuri. Venitul de vamă fiind în acest timp 17.269.725 fl. (Venitul tuturor podurilor din Budapesta, subînțelegându-se și po-

dul căii ferate, a fost în acești 50 ani 30.227.334 fl.) Cea mai mare circulațiune a fost în anul millenar, trecând podul de catene 11.909.370 persoane, 125.579 trăsuri și 341.176 vite, încasându-se vama 267.564 fl. În ziua deschiderii (21 Noemvrie 1849) l'au trecut 13.800 persoane. Cea mai mare circulațiune zilnică a fost în 8 Iunie 1892, ziua jubileului încononării, când au trecut podul 111.040 persoane.

Bancrotul de milioane. Casa comercială *Mendl din Amsterdam* a bancrotat alaltăieri cu pasive de *trei milioane de franci*. Activele abia dau suma de 200.000 de franci. Sunt interesante deosebi firme vieneze și budapestane.

Știri mărunte. Locotenentul Antos Géza dela reg. de husari-honvezi din Papa, căzând de pe cal a fost ucis de copitele aceluia.

— În Ciaba nevasta proprietarului Hajdu István s'a sinucis în fântână. Era numai de câteva luni măritată.

— În Ciacova făptuitorii necunoscuți au ucis pe moșneagul de 65 ani Constantin Nicolici, cu scop de a-l jăful.

— Ducesa Amalia Maria, sora mare-duceli de Baden, măritată ducesa de Leiningen, a răposat în Carlsruhe în etate de 65 ani.

— Camera advocațială din Brașov face cunoscut, că silențiu advocatului Grigoriu Mănăradianu a înecat.

MAI NOU.

Sinodul dela Blaj.

— Raport special al »Tribunei«.

Un redactor al ziarului nostru emis anume la Blaj, ne comunică următoarele.

Sinod — secret.

Cu interesul deplin ce-l port tuturor cauzelor mari naționale și bisericești, am venit dornic să văd sinodul din Blaj, asupra căruia sunt așteptate privilegii tuturor Românilor, și deosebi a Românilor uniți. Durere, îndoaie mea de raportor s'a lovit aci de o stâncă de neînvinș: *sinodul din Blaj e secret*, și astfel ori-câtă silință și bunăvoință 'și-ar da un raportor, nu poate raporta mai nimic.

Tot ce voi spune aci, în fuga penei, sunt informații din a doua și a treia mână.

Importanța sinodului.

Se vede de altfel din toate semnele, câte sunt accesibile unui raportor, că sinodul e de o deosebită importanță. E a *treia zi* de când durează acest sinod, și e întrebare dacă se va încheia și azi, a treia zi. Se vede că de astădată părinții sinodali dau toată atențiunea posibilă problemelor mari ce li-s'au impus spre rezolvare.

Ședințele sinodului se țin în marea sală din *vechia reședință metropolită*, unde altădată de obicei au loc prânzurile mari, »diplomatice« date la ocazii festive de către Metropolitul. Participă la sinod afară de membrii consistoriului toți protopopii, și din fiecare protopopiat câte un reprezentant al clerului. Aproape toți membrii sinodului sunt de față. Dintre protopopi lipsește venerabilul bătrân, *Ioan V. Russu*, protopopul Sibiiului.

Ședințele sinodului se încep regulat la 9 ore și durează până cam la ora 1 d. a. Atunci membrii sinodului, cari toți sunt la masă oaspeții Metropolitului, trec într'altă sală și iau prânzul. Imediat după prânz, cam la 4 d. a. se reîncep ședințele, și țin până la 8 seara.

Obiectele sinodului.

Sinodul a ales în prima ședință 4 comisii: *administrativă, școlastică, organizatorică și financiară*. Ceste două din urmă au de studiat cele mai grele chestiuni: *autonomia*, respective *salarizarea preoților și ajutorul de stat*.

Autonomia.

Chestiunea autonomiei s'a pertrat și hotărât în prima zi de sinod, 22 Nov. n.

Referentul comisiei a fost canonicul Dr. *Augustin Bunea*.

Preoții cu cari am vorbit să exprimau cu încântare despre raportul prezentat de Dr. *Bunea*. În acest raport se face istoricul întregii chestiuni și apoi se cere, pe temeiul alor 16 puncte de considerante, un *congres mixt*, care se organizeze *autonomia separată și independentă a bisericii române gr.-catolice*.

Diul Dr. *Bunea* 'i-s'a votat mulțumită protocolară pentru operatul său și s'a hotărât, ca raportul să se tipărească și să se împartă tuturor parohiilor. Fe-

lul cum s'a tranșat chestiunea *autonomiei* a umplut de mulțumire și însuflețire pe preoți.

Jubileul unirei.

S'a declarat anul acesta de aniversar al unirei cu Roma. Toate bisericile, școalele, cărțile și odoarele bisericești ce se vor face în est-an s'a hotărât să poarte o inscripție comemorativă întru amintirea actului de unire dela 1700.

O *tablă comemorativă* se va așeza cu solemnitate în perețele din fața spre piață a mănăstirii catedrale din Blaj.

Episcopii uniți vor da o epistolă pastorală comună, care se va ceti într'o anumită zi, consacrată *unirei*, în toate bisericile greco-catolice.

Se va ține și un *sinod provincial* în Blaj, în Septemvrie 1900 etc. etc.

Congrua.

Ședința de ieri a sinodului n'a fost așa importantă. S'a ocupat cu chestii administrative și școlastice. Azi vine la rând marea chestie materială financiară: *ajutorul de stat și salarizarea preoților*. Sunt mai multe proiecte.

Răspunsul Papei.

Sensația zilei de ieri a fost telegrama sosită din Roma ca răspuns la adresa omagială trimisă Papei Leo XIII. În numele Sfinției Sale Papa a răspuns cardinalul *Rampolla*, secretar de stat.

Mulțumind pentru sentimentele omagiale, Papa gratulează Metropolitul de Alba-Iulia și Făgăraș pentru ținerea sinodului, urează sinodului fructe mănoase și trimite „Tie și clerului tău binecuvântarea cu cea mai mare plăcere“ (amantiseime).

La adresa omagială trimisă deodată cu a Papei, înăestăței Sale Monarhului, n'a sosit încă răspuns.

Răspunsul grabnic și grațios din Roma a făcut bună impresie în sinod.

Cuota în Austria.

»Politik« scrie, că în urma evenimentelor mai recente, comitetul executiv al »dreptei« a ținut ședință, în care a fost discutată și chestia *cuotei*. Discuția a fost foarte animată. Aproape toate partidele au declarat, că așuburii lor cu greu vor accepta *cuota*, așa cum a fost ea stabilită la Budapesta. S'au adus grave imputări membrilor din comisiunea austriacă, esnisă pentru stabilirea *cuotei*, din motivul, că fără temei și în paguba Austriei s'au scoborât *sub 35 procente*, fiindcă prim-ministrul *Clary* a declarat în fața mai multor deputați, că Monarhul va croi de astădată o *cuota* de 35 pentru Ungaria. De altcum învoiala cu comisiunea maghiară a făcut-o numai subcomisiunea de șapte austriaci; și pentru ieri-seară a fost convocată întreaga comisiune la Viena, ca subcomisiunea să facă raport despre cele întâmplate la Budapesta. Se poate, că chiar comisiunea să fi respins isprava subcomisiunii sale.

Obstrucția Cehilor.

Clubul Cehilor a luat hotărâre formală că va împedea cu toate mijloacele parlamentare votarea bugetului și votarea pactului cu Ungaria. În consecință, Cehii din reichsrath, au dat chiar ieri o mică probă de — *obstrucționism*. În ședința reichsrath-ului s'au cetit adecă ordonanțele referitoare la legarea pactului cu Ungaria. Imediat s'au înseris douăzeci de deputați pentru a lua cuvânt *în contra pactului*.

Înainte de a se intra în ordinea de zi a luat însă cuvântul deputatul ceh *Dolezal* și a cerut, ca propunerea sa urgentă, referitoare la precizarea raporturilor de naționalitate, cu ocaziunea efectuării recensământului din anul 1900, să se iee *imediat în desbatere*. Cere ca presidentul să-i dea cuvântul pentru a-și motiva propunerea aceasta urgentă. Cuvântul 'i-se acordă, și *Dolezal* vorbește și vorbește până la orele *trei*. După el a luat cuvântul deputatul *Stelery*, care a rostit o cuvântare de *patru ore*. Au mai vorbit și alții. La întreprinderile Nemților, Cehii strigau: »*Tăceți că cerem votare nominală la fiecare obiect*«. Obstrucția s'a început deci în reichsrath-ul austriac, în toată forma.

Ultime știri.

Londra, 24 Noemvrie n. Conform unui nou ordin se mobilizează de nou opt batalioane de miliție teritorială. — Generalul *Melhuem* depeșează, că a câștigat o victorie asupra Burilor la Belmout.

Pietermaritzburg, 24 Noemvrie n. Generalul *Hildyard* a dat ieri năvală din Escourt și s'a încăierat la luptă cu Burii.

POSTA REDACȚIUNEL.

München. La noi n'a apărut nimic, de felul acela.

Oradea-mare. Nițică răbdare. Vom dispune a se face toate.

Tribuna Literară.

După un cetit din »Convorbiri«.

(Urmare și fine).

Elevii acestor dascăli, cum toți erau filologi, scriitori de gramatică și istorii, se făceau robi tot mai tare limbei latinisate.

A venit dl *Maiorescu*, — cerut de împrejurări; etimologismul 'și-a fost ajuns deservirea, »înainte« pentru el nu mai era; vieța noastră trebuia prăminată, limba a trebuit să intre în fasa, în starea a doua; — a venit dl *Maiorescu* și cu fulgerile sale a dărmăat cui-bul ce nu mai avea să ocrotească pui. Și prea minune ar fi fost când »lupta care s'a dat« ar fi »produs îndată efectul dorit« și la Românii ardeleni.

Nici însuși dl *Maiorescu* cu tot zelul luptei ce o admirăm, nu cred să fi dorit ca și bătrânii să se desbare de espresile de limba aceea care le era trecută în sânge. Eu cred că dl *Maiorescu* s'a luptat să pună odată capăt meșesugirilor filologicești și ca tinerii în de ale limbei să nu mai apuce pe calea bătrânilor.

Curentele nou se nasc totdeauna pentru tinerime și împotriva bătrânilor; tinerii sunt de câștigat, bătrânii, ne mai având legământ cu viitorul se sting ca un cântec vechiu.

Ca un cântec vechiu au apus susțitorii curentului latin: unii luptându-se până la moarte; s'au supus alții ideilor nouă fără să creadă în ele. Datu-mi-s'a prilej să văd dascăli îmbătrâniți în principile și limba cipariană — cum propuneau de pe catedră »noua direcție« fără ca ei să-i fie urmași, fără ca ei să-și uite de credințele moștenite. Văzută-am și profesorii ce cu foc tineresc propovăduiau »noua direcție«, credeul căreia era și credeul lor.

Când propovăduitorii unui curent sunt și de cei-ce nu se închină lui, semn e că împrejurările, spiritul vremii îi silește la aceasta; în cazul nostru semn e că noua direcție prins-a rădăcini deja înainte de împlinirea pătrărului de veac dela »lupta ce s'a dat«.

Aceasta o dovedește și îndeletnicirea zilnică a tinerimei de azi, ca și a celei de ieri.

Pe când în vremea vechiului curent fiecare se »dedică« filologiei, cercetărilor istorice și gramaticești, pe atunci dela apunerea lui ne mai auzite sunt aceste îndeletniciri, cât chiar plângere se aude une-ori, dar' în schimb toată tinerimea se îndeletnicește cu literatura.

În *Transilvania* s'a scris totdeauna, — deși nu totdeauna a fost băgat în seamă acest scris și de frații din România liberă. Odată s'a scris istorie și gramatică; acum se scrie literatură »propriu zisă«. Întâlnim aceeași mișcare literară fără să se poată zice că azi e o mișcare deosebită, cum cred unii. Da, o cred și eu când lucrarea alor 10—15 ani se va atribui celor din urmă doi, trei ani, după-cum dl *Maiorescu* înșira pe Slavici, Lucreția Suciu, Coșbuc, Onițiu, tot autori, dintre cari unii azi nici nu mai scriu, ear' cari scriu cinstu nu Transilvaniei fac, ci României, unde scrierile lor văd lumina zilei.

Ori-ce, și ori-cine ar zice, dar' eu nu pot admite că la noi e o deosebită mișcare literară și nici nu am tăria să cred că aceasta va fi în apropiatul viitor. Nu! Căci lipsesc împrejurările priincioase: nu este un organ care să adune în jurul său pe autori și să-i încurajeze, nu e publicul care să le dea sprijinul material; să le cumpere cărțile. Da! s'a înmulțit numărul cetitorilor, — și aceasta la tot cazul înseamnă ceva, — dar' la noi se cetește mai mult din *împrumut*, — o carte cumpărată, perândă orașul întreg.

Sprijinul material dela ai noștri e puțin, ear' din țeară nici așa. Cărți ardelenști în *țeară*, mai că nici nu ajung, afară de vre-o 2—4 ce atoral »îndrăznește« a le trimite redacțiilor.

Cumpărătorii siguri în cele mai multe casuri sunt societățile de lectură,

cari mai mult decât ori-și-ce au lucrat la înlăturarea limbei cipariane, la îndeletnicirea tineretului cu scrisul în o românească curată.

Eu nu admit, că la noi ar fi o deosebită mișcare literară și nici nu cred în viitorul ei apropiat; *pentru-că sunt atât de rău, că nu-mi vine să recunosc »destoinicia altora«*; ei văzând împrejurările potrivnice, mă tem că aceste face-vor să încete și scriitorii de azi, cum au încetat și alții din ziua de ieri, fără se poată ajunge la ceva. Împrejurările aceste potrivnice, răpesc credința, nădejdea sufletului meu. După a ceva mai bun și mai deplin. După a mea părere, am și amintit, în coloanele acestui jurnal, ar fi un mijloc de ajutorare; dar' azi nu mai cred în intruparea lui, azi văd că mai întâiu e lipsă de o lucrare pregătitoare, ca »puterile« să se adune în jurul vre-unui jurnal politic; acolo se mai munească cu toții, ca publicul să se mai dedeze cu cetitil lucrărilor literare. »*Tribuna*« ar fi foarte potrivită pentru formarea acestui curent; când apoi *puterile* ar fi de ajuns, atunci ușor ar pute scoate și un adauns *literar*. Și ca indemnul scriitorilor să fie mai mare și munca lor mai trănăică, bine ar fi ca la sfârșitul fiecărui an să se compue, — din lucrările publicate, — câte un »*almanach literar*«, care să fie icoana producției pe peste an. **Luca Rus.**

Din public.)*

Mulțumită publică.

Comitetul »Reuniunii pentru ajutoarea de Crăcian a copilor săraci, fără deosebire de confesiune«, își ține de cea mai plăcută datorință a aduce mulțumite sale on. domn colonel ces. și reg. *Felix Kemenovic*, comandantul regimentului de infanterie Alexandru I. împăratul Rusiei nr. 2, care, cu ocaziunea concertului de Duminecă, 19 Nov. n., a binevoit a pune *gratia* la dispoziția Reuniunii capela regimentului; asemenea și dlui măiestru de capelă *H. Pawlik*, care dela început până la fine a binevoit a dirigia însuși punctele din programul concertului.

Asemenea se aduce mulțumită pentru concursul dat reuniunilor: »Arbeiter-Bildungsverein«, »Eintracht«, »Typographie« și »Reuniunea sodalilor români, baritonistului *I. Gürtler*, solistelor »Typographie« d-șoarele *A. Adleff*, *L. Orth* și *L. Friedrich*, tinerilor studenți: *d-nii S. Biemel* și *K. Glückselig*, domnului *I. Kaufmann*, care din atelierul propriu a pus *gratis* la dispoziția Reuniunii fortepianul pentru acea seară, precum și domnișoarelor angajate ca împărtășitoare de scrisori la posta de petrecere, care prin concursul lor au ridicat mult voea bună în seara aceea.

Suprasolviri au intrat dela domnii: *Felix Kemenovic*, colonel c. și r. 3 fl.; »Arbeiter-Bildungsverein« 13 fl. 70 cr.; *Robert Simonis*, căpitan de poliție 2 fl.; *M. Hager* 2 fl.; *I. Holm*, privatier 1 fl. 20 cr.; *I. K. Adolf Schuster*, *Emil Fischer*, *G. Thiemann*, *Iosif Pöcher*, *Fr. Geisberger*, d-șoara *Ana Kenzel* și d-na *Teresa Deibel*, câte 1 fl.; *M. Morvay*, *N. N.*, câte 60 cr.; d-na *L. Görtz*, *Andr. Baltes*, *I. Simion*, comptabil, *Victor Hess*, *I. Schimpel*, *O. Stel*, *Iosif Marschall*, *N. Schmidt*, *Aurel Simion*, câte 50 cr.; *N. N.*, *A. B.*, câte 30 cr. și d-na *C. Fleischer* 20 cr., pentru care li-se aduce tuturor și pe această cale adâncă mulțumită.

Gust. Kenzel, președinte.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiunea nu e responsabilă. Red.

Teatru orășenesc în Sibiu.

Direcțiunea: **Leo Bauer**.
Sâmbătă, 25 Noemvrie n.
HANS HEILING.
Operă romantică în 3 acte și 1 preludiu, de Ed. Devrient. — Muzică de Marschner.
Începutul la 7 ore seara.

Sosiți în Sibiu.

La 24 Noemvrie n. 1899.
Hotel »*Imperatul Romanilor*«: Baron *Kemény*, proprietar din Szent-Erzsébet; cav. de Scheibenhof din Alba-Iulia, *Cernokrak* din Brașov, majori; *Kilhauser* din Graz, *Pusehner* din Klösterle, *Steberl* din Saaz, *Weinmann* din Seghed, *Zeiner* din Arad, *Steiner*, *Wachsler*, *Grünfeld*, *Szalmassy*, *Schwarz*, *Nagy*, *Steiner*, din Budapesta, *Widrich*, *Hubicky*, *Mautner*, *Högnigfeld*, din Viena, comercianți.
Hotel »*Neurhrer*«: D-na *Werd*, privatieră din Budapesta.

Hotel »*Melzer*«: *Gyurics*, major din Orăștie; *Pildner* din București, *Lobonju* din Herta, privatieri; *Lukács*, sublocotenent din Cernăuți; *Schmidt*, măcelar din Căneni.

Pentru redacție și editură responsabil: **Andrei Baltes**.
Proprietar: **Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.**

Din cauza liquidării și mutării din Sibiu vînzare totală (Ausverkauf) pe lângă controlă oficială.

Din cauza părăsirii comerului și a strămutării din Sibiu

Vînzare totală (Ausverkauf)

pe lângă controlă oficială conform deciziei magistratului orașenesc nr. 16498/1899.

Indoesebi deamă de atențiune e împrejurarea, că în scopul desfacerei grabnice am dispus ca din toate **stofele, fine, de lână de oaie**, de diferite sorte, trimise în deposit la

Atelierul meu de croitorie,

să se confecționeze **vestimente pentru bărbați și copii**, pe măsură. On. public are deci ultima și cea mai bună ocaziune a se aproviziona cu vestimente ieftine și bune, de confecțiune proprie și nu fabricate.

Ghete, pălării și ploiere, cum și toți ceilalți articli, cât timp va ține proviziunea prezentă, se vor vinde asemenea în **desfacere totală** (Ausverkauf).

Localul de prăvălie e de închiriat încă pe **cincei ani** următori.

Stelajurile și întreg aranjamentul prăvăliei sînt

de vînzare

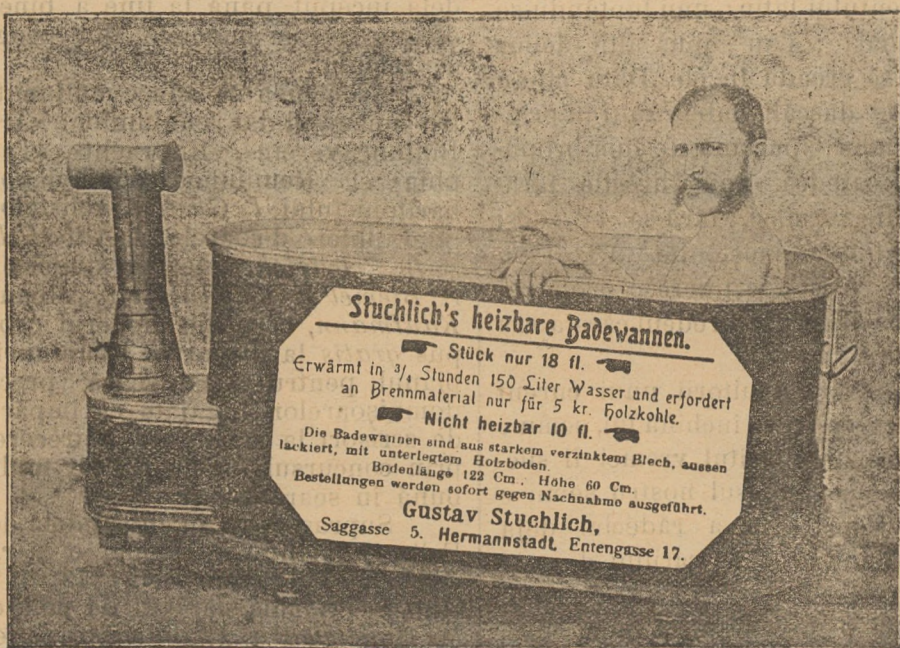
cu prețuri ieftine

Cu distinsă stimă:

Isak Ascher,
deposit de vestimente
Sibiu, strada Cisnădiei nr 4—6 în edificiul Comandei de Corp.

Din cauza liquidării și mutării din Sibiu, vînzare totală (Ausverkauf) pe lângă controlă oficială.

Vane încălzibile 18 fl.

Vane neîncalzibile 10 fl.

Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască **legea numită veterinară**. Dl Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o explicare populară a legii amintite. În această explicare se vorbește pe larg despre pasapoarte, de tirgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiu a tradus această carte în limba română populară. Cartea se auzeste:

Învățătorul Munteanu
împărtășește economilor cele mai de lipsă cunoștințe
despre

LEGEA VETERINARĂ

BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dinșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De
Tormay Béla.

(184 pag. mari.)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cum-
păra dela

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu.

„Convorbiri Literare“.

„E un adevărat cîntărilor po-
poral, care în afară de materia
calendaristică obicinuită, conține
materia cea mai potrivită pentru a
ține deșteaptă conștiința națională
în popor.“

În „Dela 1848“ se povestește
luptele Românilor în contra asu-
pritorilor unguri, car' în „Revașul
nostru“ se face o dare de seamă
despre toate incidentele care au
turburat viața românească din
Ungaria dela Septembrie 1897 până
în Sept. 98.

Într'adevăr mai rar carte care
se urmărească cu atîtă unitate de
concepțiune scopul propus.“

„TIPOGRAFIA“, SOCIETATE PE ACȚIUNI ÎN SIBIU.

A apărut!

CĂLINDARUL POPORULUI

— pe 1900 —

Anul al XV-lea. — Ediție iubiliară.

Prețul 20 cr. es. și 5 cr. porto. Compactat în
pînză, de salon 50 cr. și 10 cr. porto postal.

20

Cel mai bogat

călindar româ-
nesc în monar-
chie. Conține 14
articoli literari,
istorici, econo-
mici, poezii, doi-
ne, snoave și glu-
me.

„Doine și
icoane din lumea
românească“.

Cel mai ieftin

călindar româ-
nesc. Deși e mai
bogat cu o coală
ca anul trecut, se
vinde tot numai
cu prețul cel
vechiu de

20 cr.

20

„Familia“.

„O carte dragușcă ca execu-
țiune tehnică, variată ca material,
și națională ca tendință, mai pe
sus de toate națională e „Călin-
darul Poporului“ de pe anul ce
vine (1899).“

Cetindu-l, îți pare că stai de
vorbă cu un *frun* așezat și cu-
minte, care știe să spună atâtea
lucruri, încât ți-e mai mare dragul
să-l asculți... Despre „Revașul
nostru“ zice: „Revașul“ a devenit
un fel de gazetă anuală, care con-
ține în resumat toate chestiunile
ventilate în presa noastră perio-
dică în decursul anului.“

„Revașul Nostru“.

Icoană fidelă despre toate întâmplările
de peste an din viața politică, culturală, lite-
rară și economică a Românilor. „Revașul“
e împodobit cu ilustrațiuni ca:

Împăratul-Rege — Țarul Rusiei. —
Suveranii României. — D-na Bădilă etc

Cine vrea să câștige

400 mărci (circa 250 florini)

câștig lunar, *garantat*, cîștit și fără
risic poate se câștiga, aceia care își trimit
adresa și o marcă postală sub V. 21 la
Annoncen-Exped. K. F. Wöjtan, Leipzig-
Lindenau. [315] 16—52

Nr. 1593/1899.

[359] 3—3

Publicațiune

Comuna Brateiu dă în arîndă pășu-
natul seu în estensiune de 400 jugere pe
timpul din 1 Ianuarie până în 31 Decembrie
1900, spre care scop se va ține *licitațiune*
publică *Mercuri*, în 29 Noembrie, la 10
ore înainte de amiază. Prețul de escla-
mare e 1500 fl. Informațiuni mai detaliate
se dau în cancelaria artistiei comunale din
Brateiu în timpul orelor de oficiu.

Brateiu, la 19 Noembrie 1899.

Antistia comunală.

„TIPOGRAFIA“, SOCIETATE PE ACȚIUNI, SIBIU.

Scrierile eminentului și simpaticului poet și prosator

Al. Vlăhuța,

se adă de vînzare pe lângă prețurile originale și anume:

„Iubire“, *poesie* (1888—1895), editura Carol Müller 1896 fl. 1.50
„Dan“, *roman*, editura librăriei E. Graevs & Comp. 1894 (1 vol.) fl. 1.75
„Dan“, *roman*, Biblioteca pentru toți, 4 nri. editura Carol Müller 1896,
2 volume à 32 cr. 64 cr.
„Din goana vieții“, ediția III. (1895) fl. 1.75.
„Din goana vieții“, (Biblioteca pentru toți, 3 nri), edit. C. Müller 48 cr.
„Icoane terse“, *nuvele*, (Biblioteca pentru toți), edit. C. Müller 16 cr.
„Un an de luptă“, ed. C. Müller, 1895 fl. 1.25

Cel mai nou volum de *nuvele*:

„În viltoare“, *nuvele*, editura Miloșescu 1896 fl. 1.—

Comandele se se adreseze:

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu.

„Floare albastră“.

„E anotimpul cîntărilor.
În românește până acum n'a apă-
rut decât acesta, și probabil că
el va fi până la sfîrșit cel mai potrivit
scopului pe care și-l-a propus, din-
tre toate cîntărele cari vor apăre
de acum înainte în țeară.“

Publicația „Tipografiei“ din
Sibiu face o fericită excepție și
merită să o relevăm. „Călindarul
Poporului“ e, cu adevărat, scris
pentru poporul român, e o mică
cronică a evenimentelor petrecute
în țările locuite de Români, un
modest dar puternic imbold de
îmbărbătare la luptă, de înflăcărare
a sentimentului patriotic.“

20

Cel mai frumos

între toate călin-
darele dela noi.
Hîrtie fină, lite-
re nouă, dese, ti-
par frumos, îm-
podobit cu

19

ilustrațiuni!

„Românii la
Roma“. Raport
amănunțit des-
pre mîndrele și
imposantele sîr-
bări din „Forul
Traian“ cu ilu-
strațiuni.

Prețul tot cel
vechiu numai

20 cr.

20

„Liga Română“.

„E un cîntărilor draguș, in-
teresant și instructiv, care n'ar trebui
să lipsească din casa nici unui Ro-
mân doritor de a fi în curentul afa-
cerilor românești de peste muni.“

Sub titlul „Revașul nostru“,
călindarul publică cronică întreagă
a cauzei naționale. O serie de
bine reușite ilustrațiuni dau pu-
blicațiunei un aspect cât se poate
de simpatice.